

شوند که خطر حزب‌الله لغو می‌شود، از آنجا عقب‌نشینی می‌کنند. آنها ظاهراً به دولت جدید لبنان اعتماد و این برداشت را دارند که با استقرار ارتش و انحصار سلاح در دست دولت از جانب حزب‌الله به این زودی‌ها مورد تهدید قرار نخواهند گرفت، بویژه اینکه کمک‌رسانی ایران به حزب‌الله از طریق زمین، هوا و دریا هم مسدود شده است.

◀ به نظرمی‌رسد تل آویو همزمان با دنبال کردن این اهداف در لبنان نقشه‌های جدی هم درباره سوریه دارد؟

بله، بدترین نقشه‌ای که اسرائیل الان در دستور کار دارد، در مورد سوریه است. اسرائیلی‌ها می‌گویند ما به اسلامگراهایی که در آنجا هستند کلاً اعتماد نداریم. گاهی از وصف فاشیست و گاهی تروریست درباره آنها استفاده می‌کنند. بنابراین می‌گویند که کلاً سوریه به دلیل سابقه‌ای که در روابط با اسرائیل داشته است نباید دیگر محل حضور هیچ نیروی ضد اسرائیلی باشد. بلندی‌های جولان را که قبلاً ضمیمه کرده‌اند و دولت ترامپ هم پذیرفت. بعد از آن، منطقه حائل را نیز بر اساس یادداشت تفاهم ۱۹۷۴ تصرف کردند و حتی در جبل‌الشیخ پست دیده‌بانی ایجاد کردند. حالا می‌گویند سه استان جنوبی یعنی قنيطرة، درعا و سویدا باید کلاً از حضور نظامی دولت تحریرالشام خالی شود. خب آنجا یک منطقه دروزی‌نشین است که می‌گویند ما می‌خواهیم از حقوق اینها دفاع کنیم و عملاً دنبال خودمختاری و به اصطلاح تسلیحات‌زدایی یا غیرنظامی شدن این منطقه هستیم.

اسرائیل تصمیم دارد سوریه را به چند منطقه خودمختار تبدیل کند که بیشتر جنبه قومی داشته باشد و کردها، مسیحیان و دروزی‌ها نیز مرزشان را امن و بدون تهدید نگه دارند و هم بتوانند با مناطق کردی در شمال هم ارتباط داشته باشند؛ چون خیلی بر رابطه با کردها تأکید می‌کنند. این در حالی است که همه تسلیحات استراتژیک سوریه را هم در این مدت نابود کرده و عملاً سوریه را خلع سلاح کرده‌اند. حالا اینکه بعداً می‌خواهند چه کار کنند محل بحث است، اما به طور واضح می‌گویند که قصد دارند سه استان جنوبی یعنی از جنوب دمشق به پایین را کاملاً غیرنظامی کنند و به صورت منطقه حائل دریاورند.

◀ تل آویو در این میان نگاه جدی هم به حمایت ترامپ در روندی که علیه ایران در پیش گرفته‌اند، دارد. درست است؟

اسرائیل تاکنون در همه این موارد حمایت آمریکا را به دنبال داشته است؛ ولی چیزی که برایش همیشه اهمیت اساسی دارد و خطر حیاتی و تهدید حیات علیه خود تلقی می‌کند

برنامه هسته‌ای ایران است که فکر می‌کند خطر آن می‌تواند با تسلیحات موشکی‌اش مضاعف شود و همچنین مدعی است که ایران در امور منطقه دخالت دارد. بنابراین مصمم است که امسال با ایران رودررو شود و از این منظر ادعا می‌کند که برای حمله هوایی یا موشکی به تأسیسات هسته‌ای ایران آمادگی پیدا کرده است؛ اما در ملاقاتی که بین نتانیاهو و ترامپ صورت گرفت، ظاهراً توافق شد که ابتدا اهدافی که می‌خواهند دنبال کنند از طریق دیپلماسی دنبال شود. منظور از دیپلماسی لزوماً استفاده از راه‌های میانه نیست، بلکه استفاده از ابزار گفت‌وگو در کنار فشار حداکثر اقتصادی و دیپلماتیک و به کارگیری تهدید نظامی برای ترغیب ایران به مذاکره است؛ زیرا اسرائیلی‌ها در این زمینه به اروپا به عنوان یک نیروی واسطه اعتماد ندارند و آن را نتیجه فعالیت‌های دولت دموکرات آمریکا و حمایت اتحادیه اروپا و سه کشور اصلی اروپایی می‌دانند و معتقدند اینها به دنبال راه‌های میانه هستند اما خودشان دنبال برچیدن برنامه غنی‌سازی هستند. بنابراین می‌خواهند تمام زمینه‌های غنی‌سازی ایران را مختل یا منحل کنند.

◀ به نظرمی‌رسد اسرائیل برای تحقق اهداف خود در منطقه سعی بر نزدیک‌تر شدن به روسیه را هم دارد. درست است؟

اسرائیل به اهرم فشار روس‌ها هم فکر می‌کند؛ چون هم نتانیاهو هم ترامپ از قبل با پوتین روابط شخصی خوبی داشتند. حالا دارند روی یک برنامه برای حل بحران‌های منطقه‌ای با هم کار می‌کنند. اسرائیلی‌ها دارند به روسیه برای خروج از باتلاق جنگ اوکراین کمک می‌کنند که روسیه بتواند شأن ابرقدرتی یا قدرت بزرگی خود را حفظ کند و جنگ تمام شود؛ البته به قیمت از دست رفتن بخشی از اراضی اوکراین. در مقابل انتظار دارند که پوتین از نفوذ خود در ایران کمک‌گیرد برای اینکه ایران وارد گفت‌وگو با دولت ترامپ شود و در آن گفت‌وگوها با شرایط آنها کنار بیاید. خود

اسرائیل به اهرم فشار روس‌ها هم فکر می‌کند؛ چون هم نتانیاهو هم ترامپ از قبل با پوتین روابط شخصی خوبی داشتند. حالا دارند روی یک برنامه برای حل بحران‌های منطقه‌ای با هم کار می‌کنند

ترامپ نیز در اولین گفت‌وگویش با پوتین موضوع ایران را پیش کشیده است. بعداً در مذاکرات ریاض هم بین هیأت‌های دو طرف که وزرای خارجه شان هم حضور داشتند، مسأله ایران مطرح شده است. آقای لاوروف در تهران نیز درباره پرونده هسته‌ای صحبت کرد، البته فقط اشاراتی کرده و حالا هم کرملین تأکید دارد که این مسأله باید از راه گفت‌وگو حل شود. به هر حال ما در یک مرحله فعال شدن روس‌ها و به صحنه آمدن آنها برای میانجیگری را داریم که اگر نتیجه ندهد، آمریکا به سمت اجرای فشار حداکثری در کنار اصرار برای گزینه نظامی به قول خودشان معتبر پیش خواهد رفت. این صحنه در چشم‌انداز امسال پررنگ دیده می‌شود.

◀ تا چه اندازه احتمال دارد روسیه بتواند

در این زمینه به صورت متوازن گام بردارد؟ روس‌ها هم بسته به مراحل کار یک نوع نقش بازی کرده‌اند. تصور نمی‌کنم آنها به دنبال اخلال در روند مذاکره باشد به هر حال روسیه در برجام همکاری کرد و گرنه این توافق شکل نمی‌گرفت.

اما از زمانی که در اوکراین مجبور شد با اروپا و آمریکا سرشاخ شود، طبیعی بود که دیگر نزدیکی ایران به اروپا و غرب را به زبان خود ارزیابی کند بنابراین فشار آورد. حالا داستان اوکراین دارد روند دیگری را طی می‌کند و معکوس می‌شود؛ یعنی خود اسرائیلی‌ها دارند به ترامپ و پوتین نزدیک می‌شوند و پوتین هم به آنها. بنابراین روسیه یک موقعیت جدید پیدا کرده تا بتواند از نفوذ خود برای حل مسأله هسته‌ای از طریق دیپلماتیک کمک کند. به هر حال حرف پوتین در داخل ایران هم بهتر از حرف دیگران خوانده می‌شود.

از این رو اگر روسیه فعال شود و شرایط را برای ایران توجیه کند، می‌تواند نقش مؤثر خود را نشان دهد؛ ولی با این حال باید دید که روسیه برای حل مشکل چه فرمولی در نظر دارد. باید دید آیا در ازای کمکی که اسرائیل و آمریکا به مسکو درباره اوکراین و خروج از انزوا و تحریم‌ها می‌کند، برنامه ایران را از طریق دیپلماتیک دنبال می‌کند یا اینکه مثلاً به حدی از میانجیگری به معنای یک حد وسط اکتفا خواهد کرد. من فکر نمی‌کنم نقش میانجیگری پوتین برای یک توافق، حد وسط باشد. اگر اینطور بود، خود ترامپ این گزینه را روی میز می‌گذاشت و نیازی به پوتین نبود؛ این یعنی وقتی ترامپ خواسته‌های خود را به طور صددرصد اعلام کرده است روس‌ها را هم در پی تأمین همین هدف می‌خواهد. به هر حال وضعیت بغرنجی شکل گرفته است که باید همچنان منتظر ماند و دید.

برای مشاهده فیلم
بار کد را اسکن کنید

ایران

۳۳۳

روزنامه ایران